

Сарајево, 28.02.2022. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 21.02.2022. – 25.02.2022.**

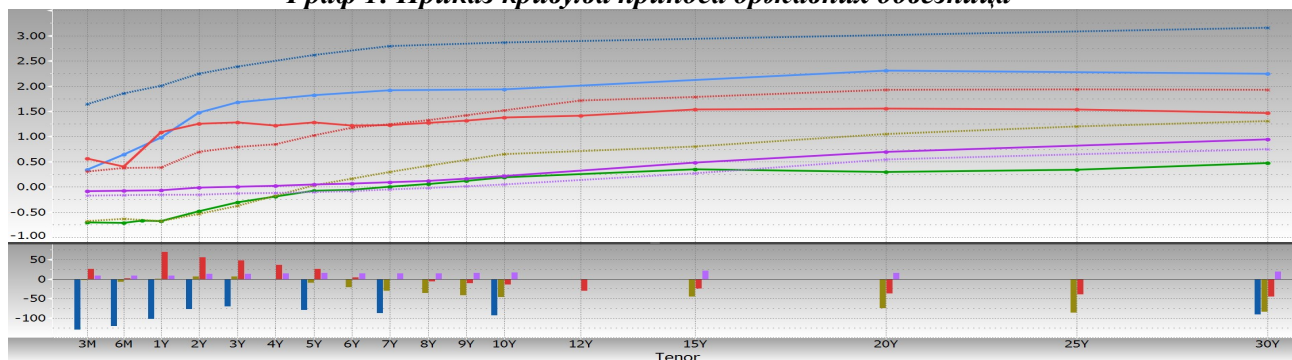
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	18.2.22 - 25.2.22				18.2.22 - 25.2.22				18.2.22 - 25.2.22				18.2.22 - 25.2.22			
2 године	-0,48	-	-0,38	↗	1,47	-	1,57	↗	1,27	-	1,21	↘	-0,02	-	-0,02	→
5 година	-0,07	-	0,00	↗	1,82	-	1,87	↗	1,28	-	1,25	↘	0,05	-	0,04	↘
10 година	0,19	-	0,23	↗	1,93	-	1,96	↗	1,38	-	1,46	↗	0,22	-	0,21	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	18.2.22	-	25.2.22
3 мјесеца	-0,689	-	-0,718
6 мјесеци	-0,716	-	-0,714
1 година	-0,663	-	-0,640

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 25.02.2022. године (пуне линије) и 18.02.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Дешавања у вези с Украјином су наставила да буду у фокусу финансијских тржишта, а већ од почетка прошле седмице забиљежена је распродаја акција, док је након вијести да је Русија започела напад на Украјину дошло до израженог раста потражње за сигурнијим инвестицијама, што се одразило на даљи пад европских индекса акција, али и приноса државних обвезница. Лидери ЕУ су убрзо дали широку подршку пакету санкција, који између осталог, има за циљ да ограничи приступ финансијском сектору Европе. Иако је након првог напада дошло до пада приноса обвезница еврозоне, исти су крајем седмице кориговани навише. На седмичном нивоу приноси њемачких обвезница су повећани између 4 и 10 базних поена, при чему су највеће промјене забиљежене код обвезница краћих доспијећа. Истовремено, приноси италијанских обвезница су у односу на претходну седмицу забиљежили пад од 1 до 2 базна поена.

Члан УВ ЕЦБ De Gaulle је изјавио да ће ЕЦБ обуставити нето куповине обвезница „некада око трећег квартала“, али да ће након тога оставити отворене опције у зависности од тога како се инфлација буде кретала. Додао је да сада нема смисла одлучивати о будућем датуму повећања каматних стопа. Његов колега из Аустрије Holzmann је изјавио да постоји могућност да ЕЦБ

повећа каматне стопе до лета, али и да је могуће да до промјене каматних стопа дође прије него што ЕЦБ оконча програм куповина обвезница. Ова изјава је у супротности са досадашњим ставом ЕЦБ, да би прије било какве промјене каматних стопа прво требало укинути програм куповина обвезница. Ипак, Holzmann је додао да је могуће и да се прво повећање деси током лета, а да би друго повећање каматних стопа могло бити крајем ове године. Након тога, Holzmann је изјавио да је јасно да се ЕЦБ креће ка нормализацији монетарне политике, те додао да је могуће да дешавања у Украјини донекле одгоде, али не и зауставе, излаз из стимуланса.

Крајем седмице главни економиста ЕЦБ Lane је током састанка изложио да би према процјенама дешавања у Украјини могли да утичу на смањење outputa еврозоне за 0,3% до 0,4% у овој години. У мјесечном извјештају Deutsche Bundesbank је наведено да постоји могућност да је економија Њемачке у првом кварталу ове године ушла у рецесију (пад БДП-а од 0,7% забиљежен је у четвртном кварталу 2021. године), а након што је омикрон сој вируса утицао на рекордан број заражених и тиме допринио паду активности. Прогнозе ове централне банке су у супротности са истраживањем Bloomberga према којем економисти очекују да ће у овом кварталу БДП Њемачке бити повећан за 0,4% на кварталном нивоу. Под утицајем посљедњих дешавања предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да је ЕЦБ спремна да подузме било коју врсту акције унутар својих одговорности како би се осигурале цјеновна и финансијска стабилност у еврозони. То укључује осигурање довољног нивоа ликвидности и готовине, као и кориштење опционалности и флексибилности приликом одређивања монетарне политике. Lagarde је додала да упосленици ЕЦБ тренутно врше ревизију својих пројекција, те да су било које бројке које сада круже преурањене, јер се ситуација и даље развија.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	ФЕБ	0,3%	0,3%	2,3%
2.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ЈАН	5,1%	5,1%	5,0%
3.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ЈАН	2,3%	2,3%	2,6%
4.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	6,7%	6,4%	6,9%
5.	Стопа инфлације – Аустрија (финал.)	ЈАН	5,1%	5,0%	4,2%
6.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	ЈАН	5,3%	5,1%	4,2%
7.	Стопа инфлације – Аустрија (прелим.)	ФЕБ	3,7%	4,1%	3,3%
8.	Стопа инфлације – Белгија	ФЕБ	-	8,04%	7,59%
9.	БДП – Њемачка (квартално) финал.	IV квартал	-0,7%	-0,3%	1,7%
10.	БДП – Француска (квартално) финал.	IV квартал	0,7%	0,7%	3,1%
11.	БДП – Белгија (квартално) финал.	IV квартал	0,5%	0,5%	2,0%
12.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	ФЕБ	113,1	114,0	112,7
13.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (финал.)	ФЕБ	-8,8	-8,8	-8,5
14.	Ifo индекс пословног повјерења – Њемачка	ФЕБ	96,5	98,9	96,0
15.	Ifo индекс очекиваног повј. инвеститора – Њемачка	ФЕБ	96,2	99,2	95,8
16.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка	МАР	-6,3	-8,1	-6,7
17.	Произвођачке цијене – Њемачка (Г/Г)	ЈАН	24,4%	25,0%	24,2%
18.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	ДЕЦ	-	14,3%	22,2%
19.	Стопа незапослености – Финска	ЈАН	-	7,5%	6,7%
20.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г) прелим.	ЈАН	-	-2,4%	-0,1%

САД

Поред геополитичких тензија и инвазије Русије на Украјину, фокус инвеститора протекле седмице у САД је био усмјерен и на објављивање економских индикатора, прије свега везаних за индекс потрошачких цијена, потрошњу и БДП крајем седмице, а који су били бољи од очекиваних. Приноси на америчке обвезнице су забиљежили раст између 3 и 10 базних поена на седмичном нивоу. У свјетлу санкција упућених Русији услед инвазије на Украјину, америчке и европске силе су се обавезале да ће уклонити неке руске банке из SWIFT система, што има за циљ додатно изоловати Русију од глобалних финансијских канала. С друге стране, предсједник Путин је

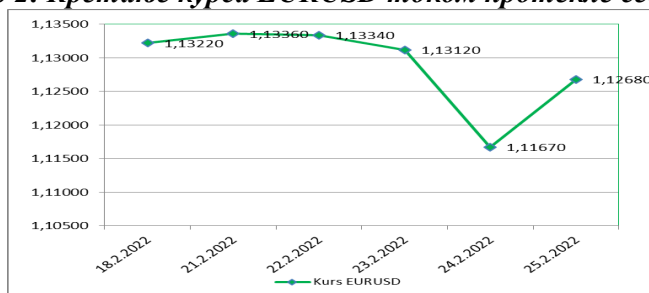
наредио руским нуклеарним снагама да се подигну на висок ниво приправности, оправдавајући то агресивним изјавама НАТО-а и економским санкцијама против Москве. Члан FOMC-a Waller је позвао на повећање референтне каматне стопе за цијели проценат до половине године, почевши од повећања за 50 базних поена већ на сједници у марту. Предсједница Феда из San Francisca Daly је изјавила да тренутне геополитичке тензије између Русије и Украјине не би требало да имају утицај на очекивано повећање референтне каматне стопе наредног мјесеца.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори	Очекивањ е	Стварно стање	Претходн и период
1.	БДП – други прелим. податак (Г/Г) IV квартал	7,0%	7,0%	2,3%
2.	Индекс личне потрошње – други прелим. податак IV квартал	3,4%	3,1%	2,0%
3.	Обим поруџбина трајних добара Р ЈАН	1,0%	1,6%	1,2%
4.	РСЕ дефлатор (Г/Г) ЈАН	6,0%	6,1%	5,8%
5.	Индекс личних прихода(М/М) ЈАН	-0,3%	0,0%	0,4%
6.	Индекс личних расхода(М/М) ЈАН	1,6%	2,1%	-0,8%
7.	Индекс потрошачког повјерења ФЕБ	110,0	110,5	111,1
8.	Захтјеви за хипотекарне кредите 18. ФЕБ	-	-13,1%	-5,4%
9.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 19. ФЕБ	235.000	232.000	249.000
10.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 12. ФЕБ	1.580.000	1.476.000	1.588.000
11.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Ричмонда ФЕБ	10	1	8
12.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Чикага ЈАН	0,16	0,69	0,07
13.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из МичигенаF ФЕБ	61,7	62,8	67,2

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,1322 на ниво од 1,1268.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приватни сектор у Великој Британији је растао најбржим темпом од прошлог љета, јер су олабављене рестрикције уведене због Ковид19 повећале потрошњу грађана усмјерену ка путовањима и индустрији забаве, показали су PMI подаци објављени у протеклој седмици. Почетком седмице премијер Johnson је изнио план за укидање свих законских ограничења, који ће бити замијењен нагласком на „здрав разум“ и личну одговорност у сљедећој фази пандемије.

Вицегувернер BoE Ramsden је изјавио да је економија Велике Британије до сада потврдила еластичност, без обзира на посљедице изазване Брезитом и пандемијом Ковид19. Брзорастућа инфлација је утицала на снажан раст дуга Велике Британије ограничавајући министра финансија Сунака да помогне у ублажавању трошкова живота када буде презентовао буџет наредног мјесеца. Вицегувернер BoE Broadbent је приликом обраћања пред парламентарним Одбором за трезор, истакао како је тренутни период најизазовнији за монетарну политику од периода од када се примјењује политика циљане инфлације, односно од 1992. године. Гувернер BoE Bailey је истакао да постоје веома јасни ризици да ће висока инфлација постати утемељена у економији уколико се покрене циклус већег раста цијена који ће подстаћи раст плата. Главни економиста BoE Pill је истакао да ће BoE трагати за мјерама којима ће брзорастућу инфлацију довести на „умјерен ниво“ и на ниво који „неће ометати остатак економије“. Његова колегиница Mann је истакла да је у овом

мјесецу гласала за повећање референтне каматне стопе за 0,50% (на 0,75% са 0,25%), јер је уочила тек слабе знакове да очекивања јавности о цијенама попуштају, што је ризик да инфлација остане превисока, док је већина чланова MPC гласала повећање на 0,50%.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	ФЕБ	-	9,5%	7,6%
2.	PMI прерађивачки сектор Р	ФЕБ	57,0	57,3	57,3
3.	PMI услужни сектор Р	ФЕБ	55,5	60,8	54,1
4.	PMI композитни индекс Р	ФЕБ	55,3	60,2	54,2
5.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	ЈАН	-4,2	-3,7	14,6
6.	Gfk повјерење потрошача	ФЕБ	-18	-26	-19

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,83326 на ниво од 0,84022, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3589 на ниво од 1,3409.

ЈАПАН

Влада Јапана је одобрила рекордно високи иницијални пакет потрошње у вриједности од 940 милијарди USD за наредну фискалну годину, чиме су створени услови за потпуно усвајање буџета у марту. Премијер Kishida сматра да ће овај буџет помоћи економији да се извуче из кризе изазване Ковид19. Експанзивни фискални пакет ће, такође, додатно оптеретити највећи дуг у индустријском свијету, који је више од два пута већи од економије Јапана (око 5 билиона USD).

Министар финансија Suzuki је изјавио да ће Јапан пратити како би растуће каматне стопе у западним земљама могле утицати на њихову економију, пошто би већи приноси на обвезнице повећали трошкове задуживања највећем јавном дугу у индустријском свијету. Kyodo news су објавиле да Јапан разматра додатно ослобађање својих резерви нафте у сарадњи са САД-ом и другим земљама. Гувернер Kuroda је изјавио да BoJ нема непосредан план да повуче своје огромне подстицаје, али ће детаљно испитати како би све већи увозни трошкови могли утицати на перцепцију јавности у вези са кретањем инфлације. Kuroda је такође изјавио да ће BoJ пажљиво пратити како ће ескалација тензија у Украјини утицати на цијену нафте, с обзиром на то да се Јапан великим дијелом ослања на увоз енергије. Стопа инфлације у Токију се у фебруару убрзала најбржим темпом у посљедње двије године, што сугерише да ће растући трошкови горива и хране утицати на потрошњу и крхки економски опоравак земље. Аналитичари очекују да ће криза у Украјини додатно убрзати инфлацију у наредним мјесецима кроз раст глобалних цијена енергената и робе, тиме наносећи штету привреди Јапана.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора (прелим.)	ФЕБ	-	52,9	55,4
2.	PMI индекс услужног сектора (прелим.)	ФЕБ	-	42,7	47,6
3.	Композитни PMI индекс (прелим.)	ФЕБ	-	44,6	49,9
4.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) финал.	ЈАН	-	61,3%	40,6
5.	Индекс произвођачких цијена услужног сектора (Г/Г)	ЈАН	1,2%	1,2%	1,1%
6.	Стопа инфлације (Г/Г)	ФЕБ	0,7%	1,0%	0,6%
7.	Водећи индекс (финал.)	ДЕЦ	-	104,8	103,9
8.	Коинцидирајући индекс (финал.)	ДЕЦ	-	92,7	92,8

JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 130,22 на ниво од 130,25. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 115,01 на ниво од 115,55.

НАФТА И ЗЛАТО

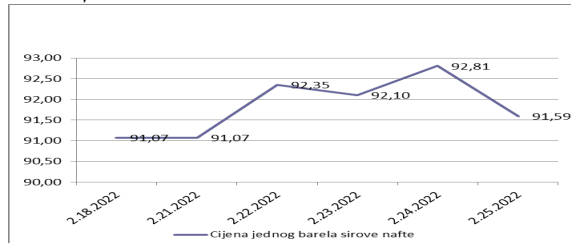
На отварању њујоршке берзе у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 91,07 USD (80,44 EUR). Тржиште нафте је у понедјељак било затворено због празника у САД, те је први радни дан трговања нафтом био уторак.

Цијена нафте је током протекле седмице била под снажним утицајима геополитичких тензија на релацији Украјина – Русија. У таквим условима цијена нафте је током трговања у протеклој седмици на моменте биљежила раст до 100 USD по барелу, први пут од 2014. године, али се до затварања ЕУ тржишта углавном враћала на нивое од око 92 USD по барелу. Значајна волатилност цијене нафте забиљежена је у четвртак, када је цијена током трговања достигла ниво од 100 USD по барелу, а што је услиједило након што је Русија покренула инвазију на Украјину. Овакве околности су појачале забринутост инвеститора око испоруке нафте и гаса што се одразило на снажан раст цијене ових енергената. У петак је цијена нафте била мање волатилна и углавном се кретала на нивоу од око 92 USD по барелу.

OPEC+ ће се вјероватно држати свога плана постепеног повећања производње нафте на састанку који се одржава у овој седмици, чак и након инвазије Русије на Украјину, што је догађај који је утицао на раст цијене овог енергента. Поједини званичници OPEC+ су истакли да је волатилност и раст цијене нафте, посебно раст ка нивоу од 100 USD по барелу, резултат геополитичких тензија и не рефлектује односе понуде и тражње.

Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је повећана за 0,57%. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 91,59 USD (81,28 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.898,43 USD (1.676,76 EUR). Током протекле седмице цијена злата је биљежила раст. Почетком седмице цијена је повећана након што је предсједник Русије Путин признао самопроглашене републике у Украјини. Наредних дана тензије су настављене, те је предсједник Бајден објавио нове санкције Русији и оптужио предсједника Путина да почиње инвазију на Украјину. Средином седмице цијена је премашила ниво од 1.900 USD по унци јер су инвеститори затражили сигурније инвестиције под утицајем геополитичких неизвјесности. Током америчког трговања тензије су интензивирале. Украјина је прогласила ванредно стање и позвала грађане да се из Русије врате у Украјину. Овакве вијести су утицале на то да се цијена злата током трговања повећа на ниво од 1.950 USD по унци. У четвртак је Русија започела инвазију на Украјину, што је подстакло тражњу за сигурним инвестицијама. Ипак, упркос снажном расту цијене злата, такав раст није одржан. Геополитички ризици и даље подстичу раст цијене злата. Напад Русије на Украјину изазвао је шокове широм свијета, али чинило се да се инвеститори постепено повлаче из злата након саопштења Бијеле куће да ће увести санкције, али да неће искључити Русију из SWIFT-а (што се током викенда ипак десило за неке банке). Централна банка Русије је саопштила да ће поново почети да купује злато, свега двије године након дугорочних куповина од стране ове централне банке, а које су у значајној мјери одржавале цијену злата током протекле деценије. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.889,34 USD (1.676,76 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 0,48%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

